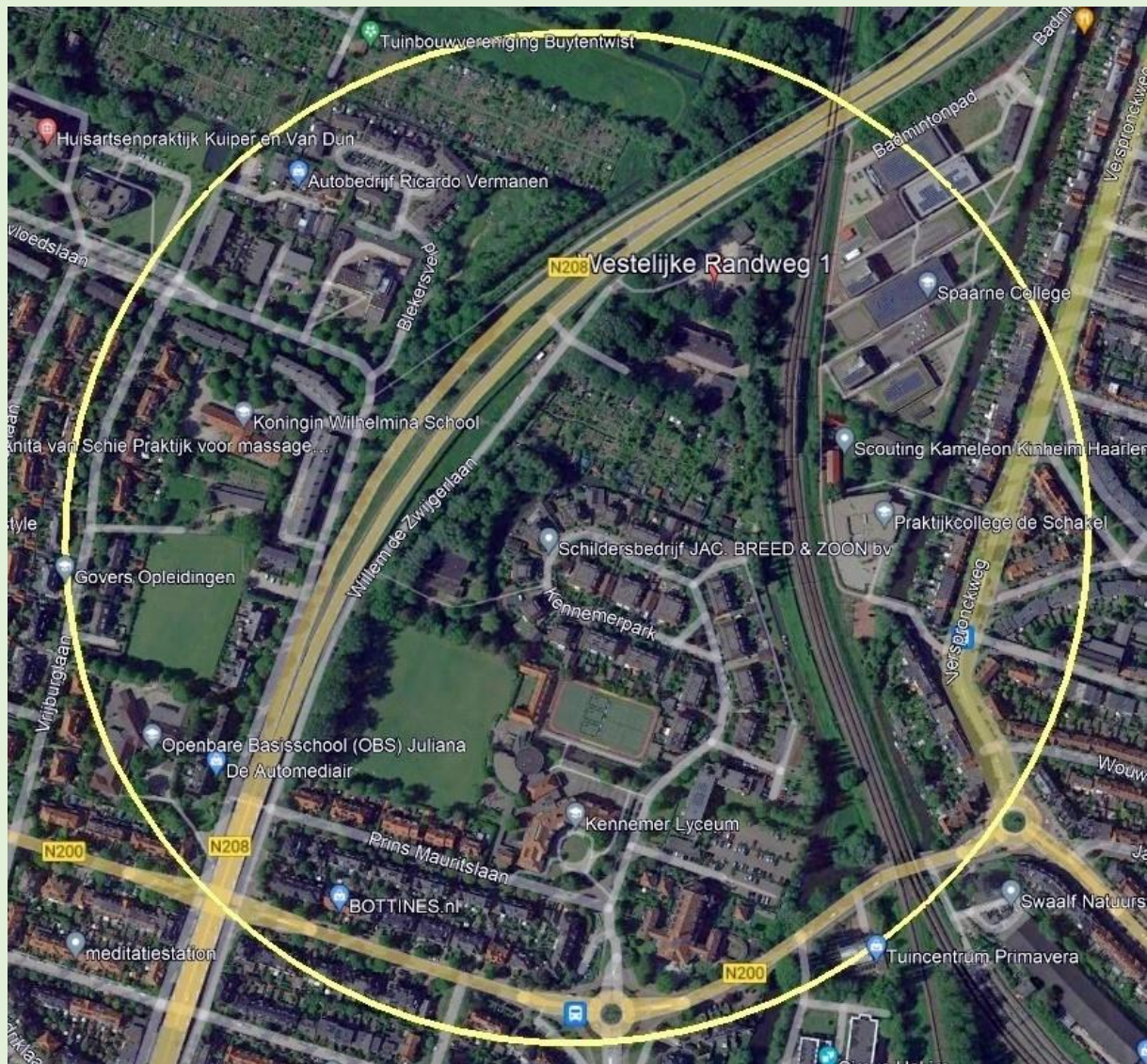


Ontwikkelvisie Westelijke Randweg 1

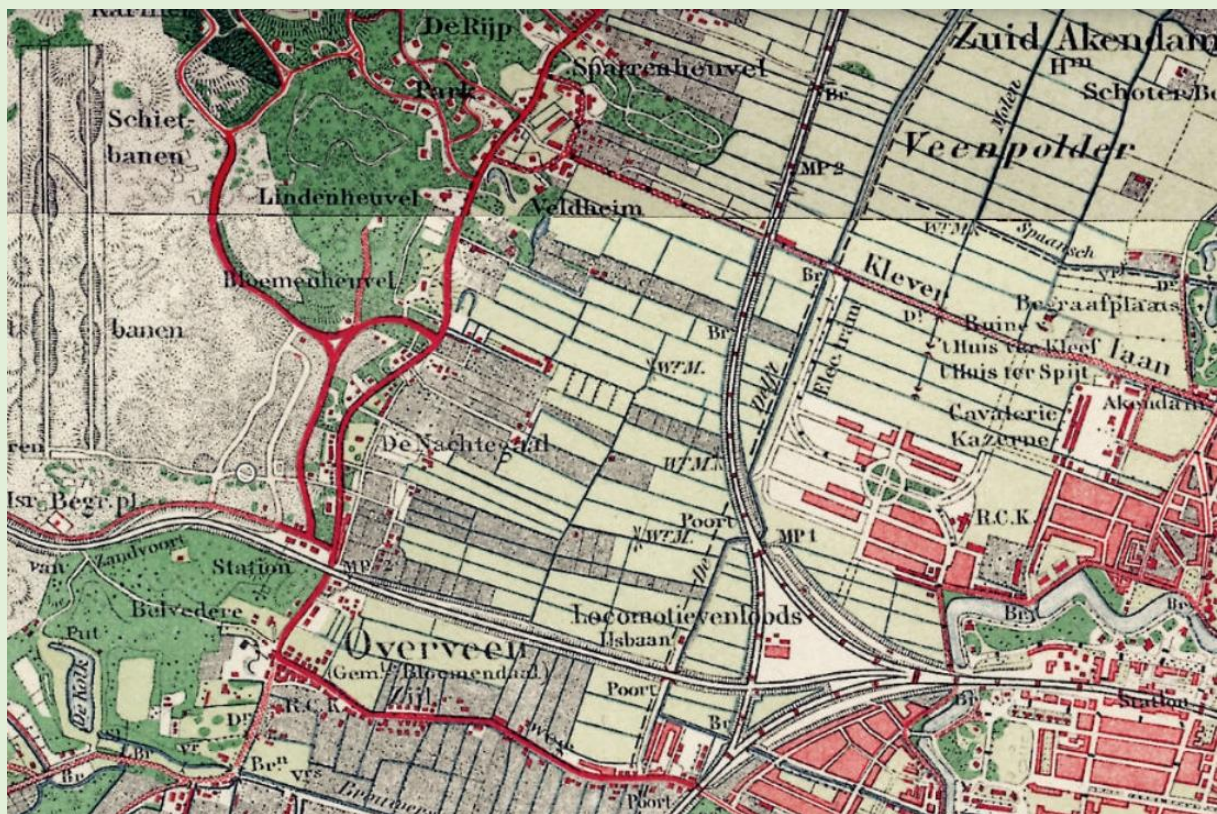
De visie van Stichting RandBelang op de ontwikkeling van de eigen buurt



Historie van het gebied

Het gebied wordt begrensd door de omstreeks 1870 aangelegde spoorweg Haarlem-Uitgeest en een deel van de Westelijke Randweg dat in 1962 gerealiseerd werd. Aan de zuidelijke kant vormt de Julianalaan een duidelijke scheiding met andere Overveense buurten.

In de jaren twintig van de vorige eeuw verzeen hier twee markante bouwwerken: het Stoops Bad, nu aan de binnenkant getransformeerd in een appartementencomplex, en het Kennemer Lyceum. Langs de Julianalaan en de parallel lopende Prins Mauritslaan verschenen al ruim voor de Tweede Wereldoorlog talloze woningen, het Kennemerpark werd veel later, in de jaren 1998 en 1999 gerealiseerd. De volkstuinten ten noorden van het Kennemerpark bestonden toen al. De kavels met moestuinen waren en zijn particulier bezit. De waterlopen die al sinds de middeleeuwen het overvloedige water van west naar oost afvoerden zijn hier nog herkenbaar. In de jaren 60 werd, op ruime afstand van de bestaande bebouwing, een groot transformatorstation gebouwd dat moest voorzien in de groeiende behoefte aan elektrische energie in Bloemendaal en omliggende gemeenten.



1915

Veiligheid: 'een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit'

In aanmerking genomen dat deze driehoek ingeklemd ligt tussen een drukke verkeersweg en de spoorweg Haarlem - Uitgeest kan gesteld worden dat dit een passende plaats is voor een transformatorstation van dit formaat en dat de opslagfunctie aan beide zijden van het station eveneens nuttig en passend is. Woningbouw is hier immers niet gewenst, zelfs niet toelaatbaar, sinds

professor B. Ale, een pionier en autoriteit van Europees formaat op het terrein van de bedrijfsveiligheid, in zijn rapport duidelijk maakte dat een veilige zone rond het transformatorstation noodzakelijk is (voor het rapport van professor Ale: [klik hier](#)). Het is overigens ook met de energietransitie voor ogen verstandig om deze ruimte niet in te richten met bouwwerken die een min of meer permanent karakter hebben. Het transformatorstation met zijn aanzienlijk vermogen van 152 MVA (megavoltampère) voorziet Bloemendaal, Zandvoort en andere delen van de regio van elektriciteit en heeft daarmee een sleutelfunctie in de energievoorziening. De genoemde locaties kunnen, met name aan de wegzijde, nog wel groener gemaakt worden. Dit past bij het streven van Bloemendaal om het groenste dorp van Nederland te blijven.

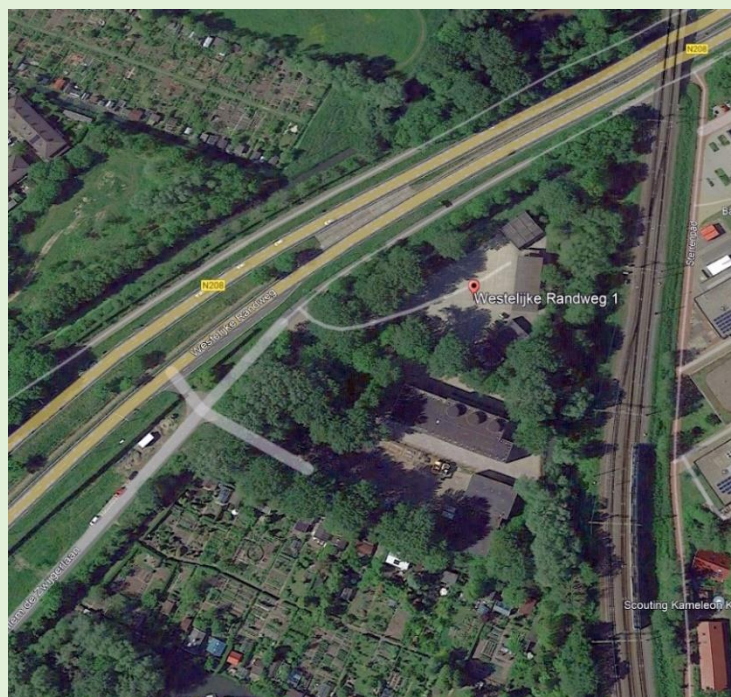
Groen en ecologie

Het noordelijk gedeelte heeft een groene uitstraling. Ten noorden van de volkstuinen en het daaraan grenzende Kennemerpark zijn er twee terreinen met een opslagfunctie. Het is goed mogelijk om deze aan het oog te onttrekken, zoals nu al deels het geval is. Door meer aanplant kan de genoemde groene uitstraling versterkt worden en daarmee de scheiding tussen de oprukkende stad Haarlem en het dorp Overveen.

In het gebied staan al grote bomen die deels het lijnenspel van de al eeuwen bestaande afwateringssloten volgen. Er zijn veel insecten, vogels en vleermuizen. Onderzocht zou moeten worden of er na het bouwrijp maken van het Blekersveld nog sprake is van vleermuisroutes.

Milieu: geluid en lucht

De Prins Mauritslaan en het Kennemerpark worden tegen lawaai vanuit de Westelijke Randweg en het lawaai van de passerende treinen beschermd door geluidsschermen aan weerszijden. Het geluidsscherm langs het spoor houdt op nabij de grens tussen de moestuinen en de woningen van het Kennemerpark. Het geluidsscherm langs de Westelijke Randweg loopt iets verder door en stopt ongeveer ter hoogte van de ingang van de provinciale zoutopslag.



Ten noorden van de moestuinen is er sprake van een hoog geluidsniveau dat dicht bij de maximale ontheffingswaarde voor woningbouw ligt. De hoge geluidswaarden zijn een gevolg van de nabijheid van het spoor, het transformatorstation (o.a. laagfrequent geluid) en in hoge mate het verkeerslawaaï afkomstig van de Westelijke Randweg (N208). Volgens een vrij recent GGD-onderzoek uit 2018 is de kwaliteit van de lucht hier slecht als gevolg van de nabijheid van de druk bereden provinciale weg (N208).

Ligging, bereikbaarheid en mobiliteit

De Prins Mauritslaan en het Kennemerpark zijn niet bestemd voor doorgaand verkeer. In beide straten is er sprake van eenrichtingsverkeer. De Willem de Zwijgerlaan is vanuit het Kennemerpark wel direct bereikbaar met de fiets, maar niet met de auto. De Willem de Zwijgerlaan is doodlopend voor auto's, niet voor fietsers en wandelaars. Voor auto's is er geen ontsluiting naar de andere zijde van het spoorwegviaduct. Hulpdiensten kunnen het gebied ook niet benaderen vanuit het noorden over het fietspad langs de randweg; het viaduct is te laag hiervoor.

De dichtstbijzijnde bushalte bevindt zich op ruime afstand, ongeveer tien minuten lopen, vanaf de ingang van het transformatorstation. Het is iets meer dan twee kilometer fietsen naar het centraal station van Haarlem. De ontsluiting door het openbaar vervoer van het gebied in kwestie is voor een suburbane omgeving als deze daarom als 'matig' te typeren.

Visie op de huidige en toekomstige positie van het gebied

Een ontwikkelvisie m.b.t. de Westelijke Randweg 1 moet zien op een groter geheel dan louter de percelen tussen Kennemerpark enerzijds en het provinciale zoutstation anderzijds. Het betreft de inrichting van het hele gebied tussen Julianalaan, Westelijke Randweg en de grens van onze gemeente met Haarlem. Het Blekersveld aan de overkant van de randweg kan daarbij eveneens een belangrijke rol spelen.

Het gebied waar het om gaat kent verschillende functies, waaronder wonen, recreatie (volkstuinten aan beide zijden van de randweg) en opslag. Ook bevindt er zich een groot transformatorstation. Het hele gebied ten noorden van de bebouwing van het Kennemerpark en de plaats waar de spoorlijn de randweg kruist vormt een relatief groene zone die de grens vormt tussen de stad Haarlem en het dorp Overveen. Komend vanuit het noorden ervaart men direct het contrast tussen stad en dorp: van soms hoogbouw, dichte bebouwing en diverse typische stadsrandfuncties zoals sportvelden en een ijsbaan, komt men terecht in een omgeving met veel groen en met woningen die ruimer opgezet zijn.



Aantrekkelijke entree Overveen vanuit het noorden

Een dergelijke, visueel aantrekkelijke en duidelijke overgang tussen de stad en ons dorp versterkt de ruimtelijke kwaliteit van de gemeente. Op menige plaats zijn stad en dorp aan elkaar vastgegroeid. Hier is de identiteit van het dorp Overveen in het landschap zichtbaar en daarom verdient het aanbeveling om de groene en dorpse elementen aan beide zijden van de randweg te behouden en te versterken.

De route hier langs de Westelijke Randweg (oostelijke zijde Willem de Zwijgerlaan) – langs het spoor (Sterrenpad) – Verspronckweg – Julianalaan, of andersom, vormt een geliefd ommetje voor vele bewoners van deze omgeving. De belevingswaarde van deze omgeving zou nog meer toenemen als de Westelijke Randweg ter plaatse ondertunneld of overkluisd zou worden.

De wens om het al aanwezige groene element te behouden en te versterken geldt ook voor het Blekersveld. Op zijn minst zou daar een groene zoom langs de randweg in stand gehouden kunnen worden. Dit sluit aan bij vigerend gemeentelijk beleid (zie Structuurvisie, blz. 31). De omvang en bouwhoogte van de toekomstige woningen op het Blekersveld zouden moeten passen bij schaal en korrel van de omgeving. Zij zouden daarom niet te massaal en maximaal tien meter hoog mogen worden.

Aan de noordoostelijke kant van de randweg bevinden zich op dit moment de provinciale strooizoutopslag, het transformatorstation en een perceel dat in gebruik is als opslag voor materialen van het Overveense bedrijf Paape. Dit geheel is al verrassend groen, maar er kan hier nog veel winst gemaakt worden. De ruimtelijke kwaliteit, met name de belevingswaarde, neemt hier toe als er jonge bomen en heesters in deze omgeving geplant worden.



Huidige situatie in noordelijk deel van het gebied

Alternatieven

De noordelijke punt van de buurt wordt gevormd door drie percelen met in het midden het 50 kV-station. Al eerder is gesteld dat het huidige gebruik van de kavels aan weerszijden van het station 'nuttig en passend' te noemen is. Dat de provincie Noord-Holland en de firma Paape zinvol gebruik maken van deze kavels behoeft geen verdere toelichting. De term 'passend' is gebruikt, omdat overduidelijk is aangetoond dat transformatorbranden en daarmee gepaard gaande explosies regelmatig voorkomen en dat de VNG niet voor niets uitgaat van een richtafstand voor gevaar van 50 meter voor stations van dit kaliber.¹ De terreinen worden nu gebruikt voor opslag, waarbij slechts nu en dan enkele personen aanwezig zijn. Het betreft bovendien mensen die zelfredzaam zijn. In het geval van een ernstige calamiteit zullen zij zichzelf doorgaans uit de voeten weten te maken. Deze omstandigheden maken dat het risico op dit moment beperkt is.

Een veiliger gebruik van de terreinen is nauwelijks denkbaar. Welke mogelijkheden blijven er dan nog over waarbij het risico wellicht nog als 'aanvaardbaar' beschouwd zou kunnen worden? Uitgesloten zijn alle opties waarbij een grote groep mensen op de desbetreffende locatie aanwezig is, er onvoldoende vluchtmogelijkheden zijn, de gelegenheid geboden wordt om te overnachten of waarbij er individuen aanwezig (kunnen) zijn die onvoldoende zelfredzaam zijn. Dan blijft er, ondanks deze beperkingen, toch nog een aantal opties over; de ene optie aantrekkelijker en/of waarschijnlijker dan de andere. Te denken valt bijvoorbeeld aan een sportzaal, ingericht voor gebruik door scholen en sportverenigingen, een uitleenpunt voor medische hulpartikelen of andere materialen, enz.

Laat het duidelijk zijn! Stichting RandBelang is voorstander van de veiligste optie en dat is de huidige situatie. Wij zijn echter bereid om mee te denken over andere mogelijkheden, zoals hierboven genoemd.

¹ Voor een goed begrip: de kwalificatie 50 kV-station is hier weinigzeggend. Het gaat om het opgesteld vermogen, gewoonlijk uitgedrukt in megavoltampère (MVA).



Wie zijn wij?

Deze 'concept-ontwikkelvisie op hoofdpunten' is vervaardigd door Stichting RandBelang. Volgens de statuten en het beleidsplan beoogt de stichting het volgende:

Stichting RandBelang zet zich in voor de behartiging en het mede ontwikkelen van een goede ruimtelijke ordening, de infrastructuur, de leefbaarheid, het goede woonklimaat en het welzijn, en alles wat daarmee samenhangt, van de huidige en toekomstige bewoners en gebruikers* in en rond dat noordoostelijk deel van het dorp Overveen dat ten zuiden begrensd wordt door de Julianalaan (N200) en het Adriaan Stoopplein, en ten westen en oosten door de Westelijke Randweg (N208) en de spoorlijn tussen Haarlem en Bloemendaal.